

Årsbokslut 2018 Barn- och ungdomsnämnden

Ansvarsenhet 6

Verksamhet

Barn- och ungdomsnämnden har ansvar för förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola och grundsärskola för barn i åldrarna 1- 16 år.

Arbetet har i stort löpt på enligt plan under året och verksamheterna har fortsatt att utvecklas kontinuerligt efter samhällets förändringar och utmaningar. Antalet barn och elever har fortsatt att öka i kommunen, samtidigt som det har varit stor kompetensbrist inom alla yrkeskategorier, vilket överensstämmer med hur det ser ut i de flesta kommunerna i Sverige. Det har varit en utmaning för verksamheterna att utforma en organisation med omsorg och utbildning utifrån den enskilda individens behov och förutsättningar och att arbeta med vision *Lust att lära*.

I förskolan har det varit full behovstäckning under året, dvs att alla barn har fått plats inom 4 månader under hela året med normala volymvariationer. Den kommunala förskolan har avvecklat ett antal platser under hösten utifrån att fler barn går i förskola hos fristående huvudman. Noltorps förskola har avvecklats inför kommande ombyggnation av Noltorpsskolan och en förskoleavdelning har avvecklats i förtid på Ängaboskolan för att ge plats åt fler elever på Ängaboskolan. De fristående förskolorna har haft fler barn i förskolan, jämfört med föregående höst då en ny huvudman startade upp verksamhet som har fyllts på succesivt under året.

Förskoleklassen blev obligatorisk 2018-07-01 och för Alingsås innebar det inga större förändringar, förutom att några skolor har fått förlägga schema och skoltid på annat sätt jämfört med tidigare läsår. I grundskolan har skolvalsprocessen tidigare lagts och ny skolvalsprocess införts. Det har gett bättre planeringsförutsättningar, men det är fortsatt svårt att dimensionera och anpassa verksamheten utifrån det fria skolvalet. Flera skolor har delningstal som inte är optimala och det innebär att klasser och antal elever varierar stort både inom skolenheter och mellan skolenheter, det är t ex Långared, Ängabo, Kullingsberg och Stadsskogen.

Andelen behöriga elever till gymnasiet minskade något i hemkommunen läsåret 2018-2019 jämfört med föregående läsår. Andelen behöriga elever i kommunal grundskola ökade med 2,8%. Vid en jämförelse av modellberäknat av andelen behöriga elever till yrkesprogram har kommunala grundskolor avvikelser +2,3% och för samtliga skolor +1,8%. Alingsås elevernas resultat ligger därmed något över förväntat resultat.

I det systematiska kvalitetsarbetet pågår analyser kring kunskapsresultat och att ta fram åtgärder. En viktig del är att fortsätta arbetet med att öka närvaro, både på individ- och organisationsnivå. Hög måluppfyllelse i förskola och grundskola är en förutsättning för att motverka utanförskap. Enligt SKLs öppna jämförelser så har kommunen ett sammanvägt resultat för samtliga skolor i kommunen som är 86 (jfr 81 läsåret 2016/2017) och för

kommunala grundskolor 85 (jfr 109 läsåret 2016/2017). Jämförelser mellan åren ska göras med försiktighet då statistik för slutbetyg har ändrats tidigare år.

Under läsåret 2018-2019 kommer PRAO återigen att bli obligatoriskt för elever i skolår 8 och skolår 9. Det är elever som börjat skolår 8 under läsåret 2018-2019 som kommer att genomföra PRAO under vårterminen. Under hösten 2018 har arbete pågått med att få fram godkända arbetsplatser för ca 450 elever under våren 2019. Alla arbetsplatser i kommunen behöver ta emot PRAO-elever, tillsammans med övrig offentlig verksamhet och näringslivet i kommunen. Till nästa läsår behövs ytterligare ca 450 PRAO-platser då både skolår 8 och skolår 9 ska ha PRAO.

Inför höstterminen utökades antalet lärverktyg i verksamheten. Pedagogisk personal i förskolan har fått ett eget personligt lärverktyg och antalet lärverktyg utökades i skolår F-6. Utbyte av I-pads har skett utifrån att leasingavtal har löpt ut, samt att alla datorer i den pedagogiska verksamheten har övergått till Cromebooks.

Vad gäller statliga riktade statsbidrag så pågår en översyn av statsbidrag, samtidigt som förändringar kring statsbidrag har medfört att det fortsatt råder en osäkerhet kring statsbidragsfinansiering och vilka förutsättningar som gäller tid, omfattning, egenfinansiering för att ta del av olika satsningar. Det råder därmed osäkerhet kring fritidshemssatsning för kommande läsår 2019-2020. Detta medför att det fortfarande är svårt att göra en långsiktig strategi för statsbidragsfinansiering.

Det har under året varit fortsatt flera stora utmaningar i verksamheten att arbeta vidare med i barn- och ungdomsnämnden. Under året har verksamheten sett en större effekt av kompetens och lärarbrist i Sverige, med en konstant hög personalrörlighet, som påverkar alla verksamheter i olika omfattning. Allt mer tid går åt till att rekrytera personal och organisera verksamhetens inre organisation. Inför läsåret 2018-2019 var det fortsatt flera enheter som har haft stora svårigheter att rekrytera personal oavsett personalkategori, samt behöriga lärare och obehöriga vikarier. En annan stor fråga och utmaning har varit att förskolechefer och rektorer har haft stora svårigheter att kunna anpassa organisationen utifrån beslutad omsorgs- och elevpeng. Dessa två faktorer tillsammans har medfört en stor svårigheter i att kunna organisera en väl fungerande inre organisation i både förskola, fritidshem, grundskola och grundsärskola, samtidigt som det ska vara en likvärdig utbildning i alla förskolor och grundskolor. Detta gäller alla personalkategorier, pedagoger, barn- och elevhälsa och skolledare. Det är många faktorer som påverkar och de frågor som lyfts fram av personal och fackliga företrädare har varit barn- och elevgruppers storlek, möjlighet att arbeta kollegialt och i arbetslag, lärarlöner, fri pedagogisk måltid, tillgång till lärverktyg, antal medarbetare per chef och tillgång till barn- och elevhälsa, administrativt stöd och utbud av personalförmåner, samt tillgång till kollektivtrafik. Vid en jämförelse kan förvaltningen konstatera att det är svårast på de mindre enheterna och särskild på de enheter som ligger utanför tätorten.

Inom BUS har förvaltningarna arbetat vidare med samverkan kring elever med stora skolsvårigheter. Under våren genomfördes LUPP-undersökningen (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) för första gången och det framkom inga nya utvecklingsområden. Under hösten genomfördes den årliga drogvaneundersökning för skolår 7-9 enligt Öckerömodellen, som visar på bra resultat för Alingsås kommun.

Inom SAMLA (närvårdssamverkan) har närvårdssamverkan utvecklats under året.

Parterna har fattat beslut om att starta upp ett samverkansprojekt kring Barn- och ungas psykiska hälsa. Samverkansprojektet innebär att starta upp en ny modell med ett strukturerat samverkansteam mellan primärvård, som har ansvaret för lindrig till måttlig psykisk ohälsa, elevhälsa och socialtjänst, där specialistnivån fungerar som stöd till vårdcentralerna utifrån en konsultationsmodell.

Under 2018 kom inget nytt underlag utifrån den Strukturmodell som Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) presenterade i rapporten *Mer än tur i struktur- en ESO rapport om kommunal effektivitet hösten 2016* tagit fram. Tidigare jämförelser har visat att Alingsås lokalkostnader var bland de dyraste kommunerna i landet, samt att kostnaden för undervisning låg lägre än rikets genomsnitt. Flera åtgärder har vidtagits för att sänka kostnadsläget. Det är bland annat beslut om minskad lokalhyra och lägre kostnader för lärverktyg. Likaså har satsningar gjorts för utökad elevhälsa utifrån riktat statsbidrag. När ny jämförelse är möjlig kommer förvaltningen att redovisa jämförelsen till barn- och ungdomsnämnden.

Åtaganden och nyckeltal

Arbetet med att fullgöra alla åtaganden i barn- och ungdomsnämndens flerårsstrategi har pågått under året. Barn- och ungdomsnämndens åtaganden och aktiviteter har syftat till att bidra till utvecklingen i kommunen i riktning mot de prioriterade målen.

Flera av de beslutade åtagandena har varit av långsiktig karaktär, utifrån de utmaningar som barn- och ungdomsnämnden står inför och fortsatt arbete kommer att pågå under kommande år. Flera åtaganden har utgått ifrån frågeställningar och utmaningar som hela Sverige ställs inför, t ex kompetensbrist, ökad konkurrens och frågor som rör verkställande av kärnuppdraget som inte beslutas på kommunal nivå. I dessa frågor har barn- och ungdomsnämnden arbetat aktivt i processer, där effekt först kan väntas efter längre tid än 2018.

Bedömning av genomförande av åtagande:

- Åtagandet har genomförts under 2018
- Åtagandet bedöms genomföras under planperioden
- Åtagandet bedöms ej genomföras under planperioden

Mål 1

I Alingsås är det tryggt, säkert och välkomnande

KF indikator: Andelen elever som känner trivsel och trygghet i skolan ska öka

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att förbättra förutsättningar och organisation för att möta nyanlända barn och elever ●

*Nyckeltal: Antal barn och elever modersmål vt - 478 elever, ht – 525 elever
Antal elever studiehandledning*

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att utveckla samordning av kartläggning av nyanlända barn och elevers kunskaper, och se över organisation för att samordna modersmålundervisning och studiehandledning, samt flerspråkiga barns språkutveckling i förskolan.

– *Antalet nyanlända elever har stabiliserats i verksamheten under året. Arbetet har fortsatt läsåret 2018-2019 och ett riktat uppdrag att utveckla processen kring nyanländas lärande har inletts. Det var 478 elever som hade modersmålsundervisning vårterminen och under höstterminen var det 525 elever. Arbete med att utveckla SVA- kompetensen i de lägre skolåldrarna behöver fortsätta.*

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att förbättra studieron ●

Nyckeltal: GR enkät, skolinspektionenkät

GR enkäten åk 2, index 60 (Jfr GR 57) Högre index är ett bättre resultat.
Skolinspektionens enkät åk 5, 6,4 (Jfr riket 6,1) Förändring sedan HT 2016 med 0,1.
Skolinspektionens enkät åk 9, 5,5 (Jfr riket 5,3) Förändring sedan HT 2016 med 0,3.

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att stärka enheternas förebyggande och hälsofrämjande arbete utifrån enheternas behov.

– *Under året har arbetet kring att stärka det systematiska kvalitetsarbetet fortgått kring förebyggande och främjande arbete. Det har varit insatser utifrån enheternas behov och även förvaltningsövergripande generella insatser. I förskolan har arbete pågått med att främja närvaro och utveckla tillgängliga lärmiljöer för att möta barns olika behov. I Sollebrunn har ett arbete med att identifiera orsak till frånvaro i samverkan med Familjens Hus och socialförvaltningen pågått under året. Flera F-6 skolor har gjort insatser kring pedagogisk*

rast-verksamhet, i syfte att skapa trivsel och trygghet och därmed förbättra möjlighet till en bättre lärmiljö. Under våren gjordes en kompetenssatsning för kuratorer och skolsköterskor kring Våldsförebyggande arbete och identifiera våldsutsatthet i samverkan med socialförvaltningen familjebehandlare. Under hösten genomfördes en kompetenssatsning för kuratorer och skolsköterskor kring Sex och samlevnadsundervisning och hur deras professioner kan stötta pedagoger i undervisningen. Samverkan med Ungdomsmottagning har stärkts och utvecklats under läsåret.

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att minska skolk och sena ankomster ●

Nyckeltal: Förvaltningsövergripande statistik Skola24

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att fortsätta utveckla och implementera Handlingsplan för ökad närvaro i förskola, grundskola och grundsärskola och att följa upp frånvaro på huvudmannanivå.

– *Under vårterminen utbildades schemaläggare på alla skolor för att lägga schema på rätt sätt för att skola24 ska kunna användas fullt ut i verksamheten. Detta medför att förvaltningen kommer att kunna få fram förvaltningsövergripande statistik över hela skoldagen från och med läsåret 2018-2019, d.v.s. alla lektioner under skoldagen och att andra analyser kan göras kring skolfrånvaro.*

– *Handlingsplan för ökad närvaro har justerats utifrån ändringar i skollagen som började gälla 2018-07-01. Elevhälsan har utökats inför läsåret 2018-2019 genom statsbidrag för likvärdig skola för att kunna arbeta med att minska elevers upprepade eller längre frånvaro i enlighet med förtydligat uppdrag i skollagen 2018-07-01. Kuratorerna har fått ett ökat uppdrag att stödja pedagoger och arbeta med elever och vårdnadshavare.*

Mål 4

I Alingsås råder god ekonomisk hushållning grundad på effektiv resursanvändning

KF indikator: Nettokostnaderna ska inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att verksamheten ska bli ekonomiskt effektivare genom att nettokostnadsökningen ska understiga pris-/löne- och volymökning ●

Nyckeltal: Referenskostnad förskola Referenskostnad fritidshem

Nettokostnadsavvikelse förskola +5,5 % 2017 (Jfr +3,4 % år 2016)

Nettokostnadsavvikelse fritidshem -1,0% 2017 (jfr +4,7 % år 2016)

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att sänka nettokostnader för förskola och fritidshem, genom att utveckla effektivisering av volymvariationer i förskola och fritidshem.

– Under 2018 har det omställningsarbete som påbörjades 2017 när antalet platser i fristående förskola utökades fått full effekt. Det har gett möjlighet att avveckla förskolelokaler i förtid, utan att ersätta med att bygga nya kommunala förskolor. Lokalyta för förskola har minskat under året, inför hösten 2018 har Ångabo förskola och Noltorps förskola flyttat ur lokaler som blir skollokaler igen.

– Planering förskola har implementerats i alla förskolor under våren och under hösten har arbetet fortsatt med att utveckla schemaläggning och bemanning utifrån barnens faktiska närvaro. För att Planering förskola ska ge full effekt behöver systemet synkroniseras med lönesystemet.

– Skola24 har pilottestas under våren av ett fritidshem och utvärderats under hösten. Fler enheter har infört systemet under hösten.

– Nettokostnaden för förskola, fritidshem och grundskola kommer att bli lägre när lokalhyror sänkts enligt beslut i handlingsplan EFFEKT. Oklart hur nettokostnaden påverkas och helårseffekt 2018 som kommer att redovisas i Delårsbokslut 2019.

Mål 5

I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet

KF indikator:

**Medborgarnas upplevelse av bemötande och tillgänglighet i kommunen ska förbättras
Nöjd medarbetarindex ska höjas
Sjukfrånvaron i kommunen ska minska**

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att minska sjuktal ●

Nyckeltal: Sjuktal per verksamhet.

januari – december 2018	Sjukfrv %	Sjukfrv % dag 1-14	januari – december 2017	Sjukfrv %	Sjukfrv % dag 1-14
Förskola 1-5	10,27 %	3,94 %	Förskola 1-5	10,04 %	3,60 %
Familjedaghem 0-12	2,54 %	0,82 %	Familjedaghem 0-12	0,64 %	0,64 %
Fritidshem	7,92 %	3,80 %	Fritidshem	9,22 %	3,85 %
Förskoleklass	10,01 %	2,11 %	Förskoleklass	11,05 %	2,62 %
Grundskola	5,92 %	2,24 %	Grundskola	6,67 %	2,21 %
Obligatorisk särskola	4,96 %	3,50 %	Obligatorisk särskola	9,35 %	3,16 %

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att renodla uppdrag, se över inre organisation, verka för att överanställa personal, stärka ledarskap, samt att förstärka rehab processen och arbeta enligt handlingsplan medarbetarenkät.

– Arbetet har pågått kontinuerligt under året i förskola och grundskola med att utveckla inre organisation utifrån antal barn och åldersgrupp i förskolan och årskullar i grundskolan. I förskolan har samverkan med primärvård inletts för att tidigt identifiera sjukfrånvaro som beror på psykosocial ohälsa för att göra insatser som motverkar frånvaro. Under våren

gjordes en utökad insats med att stötta chefer i processer med rehabiliteringsarbete med utökat HR-stöd.

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att fortsätta höja lönerna för skickliga lärare ●

Nyckeltal: Lönestatistik

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att utveckla lönebildningsprocess.

– Ny lönebildningsprocess för förskollärare, fritidspedagoger, lärare och skolledare har implementerats i verksamheten under året. Utifrån att nytt läraravtal var klart under hösten kom löneprocessen att försenas och lärarna fick ny lön i december.

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att renodla läraruppdraget och att skapa resurser till sidouppdrag ●

Nyckeltal: Inget fastställt

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att stärka styrning och ledning för att utveckla förskolans och skolans inre organisation, utifrån enheternas behov och förutsättningar.

– Arbetet har pågått kontinuerligt i förskola och grundskola. Inför nytt läsår och ny läsårsorganisation 2018-2019, har en 7-9 skola infört studiepedagog och flera F-6 skolor har gjort översyn av schemaläggning och renodlat uppdrag för olika personalkategorier. Ny omgång med förstelärare tillsattes för de kommande två läsåren 2018-2019 och 2019-2020.

Mål 8

Alingsås ger utbildning kunskaper för en dynamisk framtid

KF indikator:

**Föräldrars nöjdhet med sitt barns förskola/skola ska förbättras
Andelen elever som är nöjda med sin skolmiljö och undervisning ska öka
Andelen elever i åk 9 behöriga till gymnasiet ska öka**

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att ta fram en vision för framtida skolororganisation, som ska ge förutsättningar för en samlad och likvärdig skolgång ●

Nyckeltal: antal förskolor och skolor

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att tillsammans med Fabs arbeta vidare med förstudie förskola i Noltorp, samt att göra fördjupade utredningar kring kapacitet i

Stadsskogskolan, Ängaboskolan och Östlyckeskolan, samt se över förutsättningar i Sollebrunn för en samlad förskola och effektivt lokalutnyttjande i grundskolan.

– *Arbetet är påbörjat med Alingsåshem och utredningsarbete pågår. Arbetet kommer att fortsätta under 2019. Barn- och ungdomsnämnden har beslutat om ramprogram för förskola som kommer att användas vid nästa byggnation av förskola.*

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig tydliga och tidiga kunskapsutvärderingar ●

Nyckeltal: inget fastställt

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att implementera Skolverkets stöd för att kartlägga elevers kunskaper i matematiskt tänkande och språklig medvetenhet i förskoleklass, som publiceras 1 juli 2018 och som eventuellt kan bli obligatoriskt.

– *Arbetet har pågått under året och under läsåret 2018-2019 implementeras Skolverkets stöd Hitta Språket och Hitta Matematiken i förskoleklassen. Stödmaterialet ska ge stöd i att kartlägga språklig medvetenhet och matematiskt tänkande och kommer att bli obligatoriskt inför läsåret 2019-2020.*

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas ●

Nyckeltal: inget fastställt

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att identifiera möjliga områden där frivilliginsatser kan bidra till verksamheten.

– *Under hösten återrapporterades ärendet i BUN och förvaltningen har fått i uppdrag att arbeta vidare med att utveckla och stimulera frivilliginsatser utifrån det förslag som tagits fram av förvaltningen.*

Mål 12

I Alingsås minskar vi vår miljöpåverkan genom energieffektiv omställning

KF indikator: Andelen ekologisk mat i kommunal verksamhet ska öka

BUN:s åtagande: Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att öka andelen ekologisk mat och att andelen köttkonsumtion ska minska ●

Nyckeltal: procentuellt inköpt ekologisk andel 25 %

Barn- och ungdomsförvaltningen åtar sig att följa upp det upphandlade kostavtalet för Alingsås kommun, samt att i inom partnering med ISS utveckla kvalitet och ekologiska råvaror.

Under sista delen av året har fortsatt arbete skett med att se över menyerna och arbeta med svinn. Resultaten av detta arbete kommer vi att kunna implementera under 2019 i form av minskad köttmängd, ökat vegetarisk och en strävan att öka andelen ekologiskt. Under året har mängden fiskrätter ökat samt fler vegetariska mellanmål och några fler vegetariska lunchrätter serverats.

– *Andelen ekologisk mat följer det enligt avtalet satta 25 %.*

Uppdrag

Bedömning av genomförande av uppdrag:

- *Uppdraget bedöms genomföras under året.*
- *Uppdraget bedöms ej genomföras under året.*

Barn- och ungdomsnämnden har påbörjat arbete med att genomföra de uppdrag som beslutats i kommunfullmäktige i samband med flerårsstrategi 2018-2020.

- Barn- och ungdomsnämnden får i uppdrag att ytterligare förstärka insatserna för barn i tidiga åldrar samt barn med särskilda behov. Uppdraget kommer att kunna slutföras per 2018-12-31. ●
Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att utveckla organisation för att stärka barn- och elevhälsoteam som arbetar tillsammans för barn och elever. Att ge förskolechefer och rektorer en större möjlighet att styra och organisera barn- och elevhälsans arbete utifrån verksamhetens identifierade behov och enheternas förutsättningar. Vilket innebär att stärka styrning och ledning, utveckla inre organisation, att ge förutsättningar för tidiga insatser, samlade team och verksamhetsnära stöd. Att ge förutsättningar för delaktighet, ökad tillit och ansvarskultur, att arbeta mer förebyggande och främjande utifrån ett relationellt perspektiv, d.v.s. att arbeta med lärandet i relation till påverkansfaktorer i lärmiljön.
 - *Arbetet har pågått under hela året. I oktober beslutade barn- och ungdomsnämnden att förändra organisatorisk tillhörighet för specialpedagoger att liksom övriga pedagoger organiseras under förskolechef och rektor från och med 2019-01-01. Inför läsåret 2018-2019 har tjänstefördelning för elevhälsans personal setts över utifrån teamorganisationen.*
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att vidta åtgärder för att minska arbetsbelastningen hos lärare för att frigöra mer tid för undervisningen. Uppdraget kommer inte att kunna slutföras per 2018-12-31. ●

Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att utveckla organisation för att stärka styrning och ledning och att ge förskolechefer och rektorer en större möjlighet att styra och organisera förskolans och skolans inre organisation utifrån enhetens förutsättningar. Arbetet med att se över effektiv schemaläggning och tidsanvändning behöver intensifieras, utifrån enhetens behov och förutsättningar.

- *Detta är ett åtagande av långsiktig karaktär, som både är beroende av statliga och kommunala åtgärder. Skolverket har under året arbetat med åtgärder som kommer att påverka och förändra förutsättningar kring t ex rättning av nationella prov. Dessa åtgärder kommer dock inte att vidtas under 2018 utan längre fram. Förvaltningen har arbetat med åtgärder som tagits fram i samverkan i det systematiska arbetsmiljöarbetet och handlingsplan medarbetarenkät.*

Arbetet har pågått kontinuerligt. T ex se över schemaläggning, arbetslag, rast verksamhet. En 7-9 skola testar ny modell med studiepedagog d.v.s. heltidsmentor läsåret 2018-2019. Härigenom kommer lärare att avlastas tillförmån för undervisning.

Arena för lärande har fortsatt att utvecklas under året och arbetet pågår med att utveckla verksamhetssystem som ska underlätta för pedagoger att arbeta med administrativa processer.

Inom GR och andra lärosäten har under året ett arbete påbörjats med att utveckla nya kompetenser som t ex specialistutbildade barnskötare, lärarassistenter och resurspedagoger. Branschråd för förskola har startat upp inom GR och branschråd för grundskola har beslutats och kommer att startas upp under 2019.

- Utbildningsnämnden och Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att finna verk samma och effektiva samarbetsformer med särskilt fokus att öka andelen elever som kan påbörja gymnasiestudier. Uppdraget kommer att kunna slutföras per 2018-12-31.●

Barn- och ungdomsnämnden åtar sig att utveckla samarbetsformer med utbildningsnämnden:

- Att arbeta med förskolans och skolans digitalisering, att fortsätta att utveckla Arena för lärande, samt förutsättningar och möjligheter för digitala prov.
- Att inom Plug-in-projektet fortsätta möta upp elever i skolår 9 som riskerar att framtida avbrott på gymnasieskola. Arbetet sker i nära samarbete med utbildningsförvaltningen, socialförvaltning, samt BUP.
- Att fortsätta arbetet med att utveckla bra samverkansformer för trygga övergångar från grundskola till gymnasium, särskilt för nyanlända elever.
- Att utöka samverkan inom studie- och yrkesvägledning, för att stärka elevernas valkompetens till gymnasiet.
- Att fortsätta samverkansprojekt mellan BOU, KUF och UTB för att utveckla skolbibliotekens roll för digital kompetens.

Följande effektiva samarbetsformer med UN har genomförts.

-Fortsatt arbete med att utveckla Arena för lärande. För digitala prov är Dugga upphandlat. Implementering har skett i nära samarbete mellan barn- och ungdomsförvaltningen samt utbildningsförvaltningen.

-Plug-in-projektet implementerats i ordinarie verksamhet för att fortsatt möta upp elever i skolår 9 som riskerar framtida avbrott på gymnasieskola. Arbete sker i nära samarbete med utbildningsförvaltningen, socialförvaltning, samt BUP.

-Samverkansformer för trygga övergångar från grundskola till gymnasium har genomförts i form av att specialpedagog vid Alströmergymnasiet under året har besökt samtliga grundskolor i syfte att säkerställa övergångar för elever med behov.

-Industrinatten genomfördes i november varvid 13 högstadielklasser besökte 13 Alingsås-företag i syfte att öka elevernas valkompetens genom att kunskap om framtida arbetstillfällen inom industrin.

-Gemensam kompetensutvecklingsinsats vecka 44 har genomförts med inriktning mot integration och kränkande behandling.

-Niornas besöksdag på gymnasiet har genomförts under 2018.

- Kommunstyrelsen ges tillsammans med tekniska nämnden, samhällsbyggnadsnämnden och barn- och ungdomsnämnden i uppdrag att ta fram en plan för säker och trygg skolväg. ●
 - Förvaltningen har samverkat med tekniska nämnden när det gäller säker och trygg skolväg.

Kommunfullmäktige beslutade också i flerårsstrategi 2018-2020 om ett antal uppdrag till samtliga nämnder. Följande uppdrag berör barn- och ungdomsnämnden:

- Samtliga nämnder ges i uppdrag att aktivt verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja.
- Barn- och ungdomsnämnden arbetar kontinuerligt med att verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja. Uppdraget kommer att kunna slutföras per 2018-12-31. ●
 - Förvaltningen har arbetat med att verkställa åtaganden och uppdrag, som följts upp i vårbokslut, delårsbokslut och årsbokslut.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att reducera sin centrala administration och föreslå möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar. Uppdraget kommer att kunna slutföras per 2018-12-31. ●

Barn- och ungdomsnämnden kommer att reducera central administration i och med att kontrollertjänst och tf. administrativ chef är samma person under 2018, i avvaktan på fortsatt arbete med att flytta över stödfunktioner till KLK.

- *Uppdraget är genomfört. Ny förvaltningsorganisation har arbetats fram inför 2019 och besparing har genomförts.*
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att stärka och utveckla demokratin och i lämpliga former använda sig av medborgardialog. Uppdraget kommer att kunna slutföras per 2018-12-31. ●

Barn- och ungdomsnämnden arbetar med att ta fram en struktur och modell för barnkonsekvensanalyser som komplement i vissa ärenden.

- *Barnkonsekvensanalys har genomförts i ett ärende under våren. Riksdagen har beslutat att Barnkonventionen blir lag 2020-01-01 och Skolverket har tillsammans med ett antal andra myndigheter fått i uppdrag att säkerställa barnets rättigheter inom myndighetens verksamhet.*
- Samtliga nämnder får i uppdrag att kommunal administration fortsatt ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt där nya lösningar inom teknik ska prioriteras. Uppdraget kommer att kunna slutföras per 2018-12-31. ●

Barn- och ungdomsnämnden har infört e-tjänst skolval för att effektivisera arbetssätt och minska administration. Förvaltningen ska arbeta vidare med att utveckla arbetssätt inom Hypergene och att utöka modul till WINLAS för att effektivisera behörighets- och kompetensfrågor. Fortsatt implementering av Planering förskola i verksamheten, utveckla Arenan för lärande även för förskola, samt att närvarosystemet Skola24 även ska kunna användas i fritidshem.

- *Arbetet har löpt på under året. Skolvalsprocessen har effektiviserats med införande av e-tjänst för alla skolval och skolskjuts. WINLAS modulen har implementerats för bl a lärares behörighetskontroll. Planering förskola har implementerats i alla förskolor under våren, Skola24 har fortsatt att implementeras i fritidshem och utveckling av Arena för lärande har fortsatt under året.*
- Samtliga nämnder får i uppdrag att aktivt arbeta fram nya arbetssätt, metoder och teknik där medel från Innovationsfonden ska användas. Ansökningar hanteras av kommunstyrelsen. Uppdraget kommer inte att kunna slutföras per 2018-12-31. ●

Barn- och ungdomsnämnden kommer inte att ansöka om medel ur innovationsfonden.

- *Innovationsfonden har upphört och avslutats av Kommunstyrelsen.*

Under året var samtliga processer under bevakning och arbete är påbörjat för att minska risker. Arbete med att implementera internkontrollen hos medarbetare görs genom att informera cheferna i förvaltningen om att riskerna finns och att de är under uppsikt. Denna information görs i samband med genomgång av flerårsstrategi. Nämnden är informerad varje genomgång av flerårsstrategi samt tre bokslut per år.

Processer:

- ● Digitala lärverktyg, arbete pågår med att utöka antalet digitala verktyg men det kommer inte fullt, enligt nationella strategins rekommenderade, ut att kunna vara utfört i slutet på året.
 - ● Personals schemaplanering, samtliga förskolor har infört Planering förskola.
 - ● Systematiskt arbetsmiljöarbete, pågående arbete som ständigt behöver påfyllnad med information och då främst när det anställs nya chefer.
 - ● Information och riktlinjer, arbete pågår med att skapa struktur.
 - ● Brandskyddsutbildning, arbete pågår om att göra utbildningen mer tillgänglig genom webbutbildning och att räddningstjänsten kommer till arbetsplatser.
 - ● Hjärt- och lungräddning, KLK kommer att upphandla utbildning för instruktörer.
- *Kontrollmomentet bedöms genomföras under året.*
- *Kontrollmomentet bedöms ej genomföras under året.*

Kontrollmomenten följer den plan som är antagen av nämnden. Uppföljning av Internkontrollplan bifogas, se bilaga.

Omedelbar åtgärd

Enligt risk-väsentlighetsanalysen har personal- och kompetensbrist varit den största risken i verksamheten. Åtgärder har vidtagits för att säkerställa en god personaltillgång, bland annat att utannonsera visstidstjänster som tillsvidaretjänster för att öka attraktivitet för tjänster, samt utökad förvaltningsgemensam personalplanering.

Det har varit fortsatt många skolledare som genomför rektorsutbildningen under 2018 och fler skolledare påbörjade rektorsutbildningen inför hösten 2018. Det kommer att bli ytterligare fler skolledare som kommer att påbörja rektorsutbildningen våren 2019. Arbete med att stärka upp ledarskap har fortsatt under året, bl. a har pensionerade förskolechefer och rektorer anställts tidsbegränsat.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse helår	Bokslut 2017	Differens 2017/2018
Verksamhetens intäkter	105 112	113 349	8 237	139 691	-26 342
Personalkostnader	-531 500	-530 819	681	-526 617	-4 202
Lokalhyror	-122 763	-121 472	1 291	-125 874	4 402
Köp av tjänster	-234 860	-240 255	-5 395	-239 134	-1 121
Övriga kostnader	-20 796	-21 055	-259	-20 974	-81
Verksamhetens kostnader	-909 919	-913 601	-3 682	-912 599	-1 002
Verksamhetens nettokostnader	-804 807	-800 253	4 554	-772 908	-27 345
Kommunbidrag	804 807	804 807	0	764 834	39 973
Årets resultat	0	4 554	4 554	-8 074	12 628

Årsbokslut 2018 för det ekonomiska resultatet är + 4 554 tkr (vilket motsvarar 0,56 % av budgetomslutning).

Ökade intäkter består av riktade statsbidrag och interkommunala ersättningar för barn och elever från annan kommun. Trots ökade intäkter har inte personalkostnaderna ökat totalt sett, vilket innebär att organisationen är mer anpassad till ekonomiska förutsättningar jämfört med år 2017. Lokalhyrorna är lägre på grund av att hyreshöjande åtgärder har halvårseffekt samt att hyran för paviljonger i Stadsskogen har förhandlats bort av Alingsåshem. Kostnader för att fristående enheter kompenseras för kommunala enheters underskott från åren 2016 och 2017 är med. Detta innebär att kommunala enheters interna reglering av tidigare års underskott inte kommer att påverka enheternas kommande års personalstyrka och inre organisation totalt sett. Däremot behöver vissa enheter fortsätta sitt arbete med att anpassa inre organisation efter ekonomiska förutsättningar.

Verksamheterna signalerar en mycket ansträngd organisation i både förskola och grundskola, med ett litet handlingsutrymme och stora svårigheter att organisera och möta upp verksamhetens behov utifrån barn- och elevantal samt förskolans och skolans uppdrag.

Skillnad mot prognos i delår 2018 är att personalkostnaderna inte har ökat, vilket beror på att verksamheten har vidtagit åtgärder för att få ekonomi i balans. Även lokalhyrorna är lägre under hösten än förväntat.

Månad	Prognos	Avvikelse från bokslut
Delårsbokslut	0	-4554
Värbokslut	0	-4554
Bokslut 2018	4554	

Intäkter, avvikelse + 8 237 tkr

3 200 tkr är riktat statsbidrag till grundskolan för likvärdig skola, 850 tkr är riktat statsbidrag för minskade barngrupper i förskola. Fler barn och elever från annan kommun än planerat genererar intäkt med 1 700 tkr. 500 tkr för fler anställningar med bidrag från arbetsförmedlingen. Övriga intäkter är skapande skola, läslyftet, läxhjälp samt andra statliga bidrag som förvaltningen eller skolor och förskolor söker.

Personalkostnader, avvikelse + 681 tkr

Personalkostnaderna utgör en betydligt lägre andel av kommunbidraget detta år 65,95 % jämfört med förra (68,85 %). Inom grundskola har personalkostnaderna ökat både på grund av riktade statsbidrag och att några enheter inte har anpassat personalkostnader i förhållande till förändrade elevflöden och högre personalomsättning. Inom förskola har personalkostnaderna minskat på grund av anpassningar till barnantal, volymvariationer och åtgärder vidtagna utifrån ekonomisk handlingsplan.

Lokalhyror, avvikelse + 1 291 tkr

Lokalhyrorna är lägre på grund av att hyreshöjande åtgärder har halvårseffekt samt att hyran för paviljonger i Stadsskogen har förhandlats bort av Alingsåshem.

Köp av tjänst, avvikelse – 5 395 tkr

Kostnader för att fristående enheter kompenseras för kommunala enheters underskott från åren 2016 och 2017 har bokats upp på året med 4 200 tkr. Måltidskostnaden är högre än budgeterat och det är kostnad för pedagogiska måltider som har blivit dyrare. Kostchefen för samtal med ISS om denna ökade kostnad.

Övriga kostnader, avvikelse – 259 tkr

Lägre kostnad för telefoni i tjänstekatalog med 1 000 tkr och samtidigt högre kostnader för åtgärder i lokaler som inte är hyreshöjande och högre kostnader för avgifter som finansieras med statsbidraget skapande skola.

Jämförelse åren 2017 och 2018

Verksamhetens intäkter skiljer sig stort på grund av att redovisning av kostavtalet görs på annat sätt år 2018. År 2017 fanns både intäkter och kostnader med för övriga förvaltningar som ingår i kostavtalet.

Personalkostnaden har ett lägre andelsförhållande till kommunbidraget i årsbokslut 2018 jämfört med år 2017. Det skiljer 2,9 procentenheter mellan åren. Under år 2018 har nämnden högre andel riktade statsbidrag som avser att öka antal personal och därmed ger en högre personalkostnad. Personalkostnaderna har ökat med 4 202 tkr vid jämförelse mellan bokslut 2017 och 2018. Det är, med hänsyn tagen till löneökningen, en minskning av personalkostnaderna mellan åren 2017 och 2018. Under 2018 har personalanpassningar gjorts för att komma i balans i förhållande till förändrade barn- och elevflöden. Andelen elever och barn som väljer fristående verksamhet har fortsatt att öka. Bokslut 2018 visar på att det är en balans i kostnader för fristående verksamheter (köpta tjänster).

Lokalhyran är 4 402 tkr lägre 2018 jämfört med 2017. Den stora skillnaden är hur redovisning av kostavtalet görs. Från år 2018 redovisas enbart kosthyran för barn- och ungdomsnämnden medan år 2017 fanns både försäljningsintäkt och därmed en högre kosthyra med. Helårseffekt för minskad lokalhyra gällande Parkens förskola samt paviljonger i Stadsskogen påverkar skillnaden mellan åren.

Indelning per huvudverksamhet – kostnader och intäkter

Belopp i mnkr	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse
Kostnader			
Politisk verksamhet	-890	-698	192
Förskola	-307 042	-305 208	1 834
Fritidshem	-79 792	-78 415	1 377
Pedagogisk omsorg	-4 345	-3 357	988
Förskoleklass	-35 400	-34 025	1 375
Grundskola	-459 642	-469 655	-10 013
Grundsärskola	-22 032	-21 288	744
Kostenheten	-776	-956	-180
Summa	-909 919	-913 602	-3 683
Intäkter			
Politisk verksamhet	0	0	0
Förskola	33 486	35 259	1 773
Fritidshem	21 594	20 835	-759
Pedagogisk omsorg	830	854	24
Förskoleklass	1 426	1 663	237
Grundskola	45 685	52 267	6 582
Grundsärskola	1 315	1 715	400
Kostenheten	776	756	-20
<i>Kommunbidrag</i>	804 807	804 807	0
Summa	909 919	918 156	8 237
Netto	0	4 554	4 554

Politisk verksamhet + 192 tkr

Lägre utbetalda arvoden och övriga kostnader än beräknat.

Förskola + 3 607 tkr

Arbete med att möta volymvariationer under året har gett effekt för ekonomin. Verksamheten har anpassat kostnaderna i förhållande till intäkter. Köpta platser från andra kommuner är lägre samtidigt som fler barn från andra kommuner är placerade i Alingsås. Paviljonghyra i Stadsskogen är lägre än budgeterat. Personalkostnaderna har inte ökat i samma omfattning som det riktade statsbidraget.

Fritidshem + 618 tkr

Färre barn i kommunal verksamhet ger lägre intäkt från vårdnadshavare, samtidigt som kostnaderna för personal har anpassats i samma omfattning som antalet barn minskar.

Pedagogisk omsorg +1 012 tkr

Planerad fristående verksamhet har inte startat upp, samt att det är färre förskolebarn men fler fritidsbarn som väljer fristående pedagogisk omsorg. Budgeten är beräknad på förskolebarn och därmed blir ersättningen lägre och det uppstår ett överskott.

Förskoleklass + 1 612 tkr

Kommunala skolor tar emot fler barn samtidigt som fristående tar emot färre än beräknat, samt att det är fler interkommunala barn från andra kommuner som genererar ökad intäkt för kommunen.

Grundskola – 3 431 tkr

Det är färre elever mot planerat i kommunal verksamhet samtidigt som personalkostnaderna har ökat. Flera skolor har fortsatt utmaningar med skapa en stabil inre organisation utifrån ett förändrat elevflöde och att elevtal per årskull varierar mellan enheter. Riktat statsbidrag ger kompensation för att kunna behålla kvalitet och öka likvärdighet för fler elever. Det är fler elever i fristående verksamhet samt att kompensation för skolornas underskott har ökat kostnaden.

Grundsärskola + 1 144 tkr

Fler elever från annan kommun ger ökad intäkt samt att personalkostnaderna inte ökar.

Kost -och lokalvård - 200 tkr

Personalkostnad för lokalvårdssamordnare.

Planeringsunderlag – barn och elever

	budget	bokslut	avvikelse
	2018	2018	2018
Förskola	2 196	2 199	3
Pedagogisk omsorg	52	49	-3
Förskoleklass	509	509	0
Grundskola åk 1-9	4 585	4 552	-33
Grundsärskola	46	45	-1
Fritidshem	2 240	2 153	-87

Se bilaga planeringsunderlag årsbokslut 2018

Bokslut antal barn och elever

Antalet barn i verksamheten är något färre än planerat. Det är framförallt i fritidshem som avvikelsen är störst.

Antalet totala barn i förskolan är 3 fler mot planerat antal. I förskolan har antalet barn i fristående förskolor ökat med 17 barn, medan det i kommunens förskola är en minskning med 3 barn. Alingsåsbarn i annan kommun minskar och barn från annan kommun ökar.

Dygnetruntöppna förskolan Nattugglan har 17 inskrivna barn i december månad. Det är 9 förskolebarn och 8 fritidshemsbarn.

I pedagogisk omsorg överensstämmer antalet i kommunal verksamhet, medan det är färre än planerat i fristående omsorg.

Eleverna i förskoleklass överensstämmer mot planerat antal, det är en förskjutning mellan kommunala och fristående där de kommunala eleverna är fler mot planerat. I den kommunala ökningen ingår fler elever från andra kommuner mot planerat.

Eleverna i grundskolan minskar mot planerat. Elevökningen är lägre i kommunal skola mot planerat, samtidigt som den är högre i de fristående skolorna. Alingsåselever i annan kommun minskar och elever från annan kommun ökar.

Grundsärskolan har en mer elev från annan kommun mot planerat.

Barn i fritidshem fortsätter att öka i fristående verksamhet medan barn i kommunal verksamhet minskar. Det är en minskning totalt med 87 barn mot planerat.

Årsbokslut team

Teamens resultat år 2018 varierar mellan + 2 914 tkr till -1 728 tkr. Det är team Noltorp och Ängabo som har störst underskott i förhållande till budgetomslutning. Dessa team har en budgetavvikelse på 1,4 - 3 %.

Under året har handlingsplan upprättats för team som har ekonomiska svårigheter och ytterligare handlingsplaner hur underskott ska hanteras inom åren 2018-2020 görs i samband med bokslut. Enligt beslut i barn- och ungdomsnämnden år 2012 är teamen resultatenheter och årets resultat ska medfölja kommande år. Teamen har tre år på sig att arbeta in ett negativt resultat. Detta enligt lag om lika villkor.

Flera team har vidtagit åtgärder enligt ekonomisk handlingsplan och har därmed kommit i ett bättre ekonomiskt läge inför kommande år. Det är framförallt förskola, fritidshem, grundsärskola, grundskola åk 7-9 som har kommit i ekonomisk balans.

Kompensationen för kommunala enheters underskott från åren 2016 och 2017 till fristående finns med i nämndens årsbokslut. Det innebär att kommunala enheters interna reglering av tidigare års underskott inte kommer att påverka enheternas kommande års personalstyrka och inre organisation totalt sett.

Årsbokslut förvaltningsövergripande verksamheter

Resultat för barn- och elevhälsan blev + 346 tkr. Det är olika riktade statsbidrag samt sjukskrivningar som gör att det blir överskott.

Resultat för administrativ enhet blev + 358 tkr på grund av lägre personalkostnader för sjukskrivningar.

Resultat för förvaltningsledning, centralt pedagogiskt stöd och skolledare blev – 40 tkr på grund av högre personalkostnader.

Investeringar

Tkr	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse helår	Bokslut 2017	Differens 2017/2018
Reinvestering			0		
Inventarier skola	2 000	2 764	-764	2 794	-30
Inventarier förskola	800	565	235	368	197
Arbetsmiljö	300	50	250	0	50
Kostenheten	150	130	20	57	73
Anpassningsinvestering			0		0
Inventarier skola	400	90	310	236	-146
Inventarier förskola	200	0	200	225	-225
Ombyggnation	100	0	100	0	0
Kostenheten	150	0	150	0	0
Totalt utgifter	4 100	3 599	501	3 680	-81

Förvaltningen fortsätter arbete med att enheterna ska planera behoven av investeringar i ett tre-års perspektiv. Behoven ser olika ut per enhet. Skillnaden mellan år 2017 och 2018 är liten och investeringsplan i barn- och ungdomsnämnden är reinvestering i form av möbler och projektorer.

Investeringar påverkar inte driftskostnader för barn-och ungdomsnämnden.

Personal

Personalsammansättning

	Antal personer	Antal anställningar	Antal årsarbetare	Medelålder	Månadsavlönad
					Sysselsättningsgrad (snitt)
AID-struktur	1 164	1 184	1 119,0	46,2	95%
Administration	80	82	76,4	50,6	93%
Handlägg- och administratörsarbete	37	38	35,1	49,9	92%
Ledningsarbete	44	44	41,3	51,3	94%
Kultur turism och fritidsarbete	62	62	57,6	41,4	93%
Bibliotekarie, biblioteksass	1	1	1,0	60,0	100%
Fritidsledare	61	61	56,6	41,1	93%
Skol- och barnomsorgsarbete	970	983	931,7	46,1	95%
Barnskötare	145	145	139,0	44,7	96%
Dagbarnvårdare	5	5	5,0	35,6	100%
Elevassistent	102	102	93,0	41,3	91%
Fritidspedagog	52	52	49,5	44,7	95%
Förskollärare	270	270	257,8	46,8	95%
Grundskolelärare	295	295	282,9	46,5	96%
Övrigt lärararbete	102	102	93,1	51,9	91%
Övrigt skol-/förskolearbete	12	12	11,6	39,2	96%
Socialt och kurativt arbete	15	15	14,4	43,2	96%
Teknikarbete	23	23	22,5	48,1	98%
Vård- och omsorgsarbete m m	19	19	16,4	49,0	86%
Rehabilitering och förebyggande arbete	2	2	1,8	30,0	88%
Sjuksköterska	11	11	9,7	55,0	88%
Övrigt vård omsorgsarbete	6	6	5,0	44,3	83%

Antalet årsarbetare har minskat med 76 årsarbetare i jämförelse med år 2017. Den största orsaken är anpassning till lägre barn- och elevantal i kommunal verksamhet samt ökat antal timanställda. Minskningen är främst inom befattningarna grundskollärare och förskollärare. Dessutom råder ökad konkurrens om behöriga lärare och förskollärare. Förvaltningen har svårt att rekrytera personal med rätt behörighet och kompetens.

Åtgärder har vidtagits för att möta upp behov av kompetensförsörjning i form av planerade och riktade utbildningsinsatser för att behålla kompetens och personal. Ny lönemodell är implementerad inom de pedagogiska befattningarna som ska tydliggöra prestation, uppdrag och ny lön. Målbilder ska skapa transparens och ge tydlig riktning av förväntade insatser och rätt lön utifrån det.

Åtgärder har vidtagits för att öka attraktivitet. I förskolan har all tillsvidare anställd personal fått ett personligt lärverktyg och tillgången till lärverktyg har ökat. I fritidshem har satsning gjorts på arbetskläder för fritidshemspersonal, det är utekläder som köpts in i samma omfattning som för förskolepersonal.

Andel timavlönade

	Timmar utbet Jan - Nov 2018	Belopp Jan - Nov 2018	Heltidsarbetare Jan - Nov 2018
Faktisk tillgänglig tid	1 970 559,06	336 046 511	1 085,71
Arbetad tid	1 438 119,04	282 968 248	792,35
1 MÅNADSLÖN	1 337 896,17	267 847 653	737,13
2 TIMLÖN	85 258,76	11 545 906	46,97
3 FACKLIG INTERN	1 054,30	156 703	0,58
4 FYLLNADSTID	7 254,31	1 082 929	4,00
5 ÖVERTID	6 655,50	1 004 476	3,67
6 OB/JOUR/BEREDSKAP/FÖRSKJ	0,00	805 740	0,00
7 ARVODEN	0,00	9 856	0,00
8 TILLÄGG MM	0,00	514 985	0,00
Frånvaro	532 440,02	53 078 263	293,36
10 SEMESTER	151 057,59	31 864 295	83,23
11 FERIE/UPPEHÅLL	71 242,50	22 098 205	39,25
12 SJUKDOM	144 438,78	7 609 140	79,58
13 TIDSBEGR SJUK/AKTIV-ERS	171,00	0	0,09
16 FÖRÄLDRALEDIGHET	18 303,47	-10 540 455	10,08
17 VÅRD AV SJUKT BARN	16 873,32	28 922	9,30
18 ÖVRIG FRÅNVARO	130 353,36	2 018 158	71,82

Antalet heltidsarbetare på timlön har ökat med ca.12 heltidsarbetare jämfört med år 2017. Fyllnadstiden har ökat med 14 % i antal utbetalda timmar jämfört med samma tid år 2017. Även övertiden har ökat med 15 % jämfört med samma tid år 2017. Jämfört med det minskade antalet tillsvidareanställda och ökade användning av timanställda finns en möjlig korrelation med den ökade timanvändningen.

Personalomsättning

	Antal personer	Snittanställda ack	Antal externa avgångar	Avgångsväg: 3 Annan kommun	Avgångsväg: 6 Landsting	Avgångsväg: 8 Privat verksamh	Avgångsväg: 9 Annan	- därav pension
Jan	1 073	1 074,8	14	6		2	6	4
Feb	1 074	1 073,6	9	6		1	2	1
Mar	1 072	1 073,5	7	2		1	4	1
Apr	1 075	1 073,5	5	1		1	3	1
Maj	1 065	1 072,3	7	1		2	4	
Jun	1 064	1 071,2	9	3			6	1
Jul	1 065	1 070,8	12	5		1	6	3
Aug	1 067	1 070,6	41	21		6	14	11
Sep	1 061	1 070,1	11	4	1	1	5	2
Okt	1 056	1 069,0	9	5			4	2
Nov	1 057	1 067,9	8	3	1	2	2	
Dec	1 060	1 067,4	18	8		6	4	3

Personalomsättningen har fortsatt öka från 10,1% år 2017 till 11,3% år 2018 bortsett från pensionsavgångar. Anledningen till en ökad personalomsättning är rådande konkurrenssituation med flera närliggande kommuner som konkurrerar om behörig personal. Utifrån analys av statistik av den förändrade personalsammansättningen kan förvaltningen utläsa en minskning av personal med behörighetskrav, samt en ökning av personal inom övriga befattningar som exempelvis fritidsledare som ökad med åtta årsarbetare år 2018 jämfört med år 2017.

Personalförsörjning

Utifrån uttagen statistik från 2017-11-01 till 2018-11-01 i rekryteringsverktyget Offentliga jobb kan förvaltningen utläsa att det är fortsatt svårt att rekrytera behörig personal då antalet rekryterad personal är färre än antalet utannonserade tjänster.

Av 55 förskollärartjänster rekryterades totalt 27 stycken varav antalet mottagna ansökningar var 360. Grundskollärare 1-3 hade 84 sökande till totalt 20 tjänster, 14 tjänster tillsattes. Grundskollärare 4-6 hade 160 sökande personer på totalt 44 lediga tjänster och 23 tjänster tillsattes. Grundskollärare 7-9 hade 143 sökande till totalt 39 lediga tjänster och 28 tjänster tillsattes.

I brist på behöriga sökande har förvaltningen varit tvungen att anställa obehörig personal på visstidsanställning. Vidare arbete med riktade insatser inom kompetensförsörjning planeras för att kunna konkurrera med övriga närliggande kommuner.

Kompetensutveckling

Förvaltningens insatser för att behålla och utveckla befintlig personal är det fortsatta arbetet med renodling av läraruppdraget, insatser för att stärka ledarskap med utbildning, rektorsstöd och intern kompetensutveckling.

Interna utbildningsmöjligheter inom IT-verktyg, system och nya plattformar har erbjudits för att stärka medarbetarna. Övriga insatser som arbetsmiljöutbildning för chefer för att stärka dem i sitt arbete gentemot medarbetarna pågår kontinuerligt.

Jämställdhet

Statistiken visar inte några osakliga löneskillnader mellan manliga och kvinnliga grupper inom förvaltningen.

Arbetsmiljö

Förvaltningen har under året genomfört ett antal arbetsmiljöutbildningar riktade till chefer i syfte att stärka ledarskap och uppnå förvaltningens arbetsmiljömål. Utbildningarna har berört systematiskt arbetsmiljöarbete, systemen Adato och Lisa samt förvaltningsspecifik chefsintroduktion med inriktning arbetsmiljö och rehabilitering. Cheferna har även blivit stärkta i hur arbetet med resultatet utifrån medarbetarenkäten kan hanteras samt haft möjlighet till erfarenhetsutbyte med kollegor.

Renodling av skolledaruppdraget har följts upp kontinuerligt liksom administratörernas arbetsmiljö. Insatserna förväntas leda till en upplevelse av lägre arbetsbelastning och en tydligare struktur i arbetet.

Inom förskolan har systemverktyget "Planering förskola" införts, vilket ska möjliggöra en bättre schemaläggning utifrån barnens närvaro på enheten. Syftet är att optimera bemanning och utnyttja verksamhetens resurser på bästa sätt. Förvaltningen förväntas se effekter vad gäller exempelvis minskat behov av vikarier på sikt.

Medarbetarenkätens resultat visar på fortsatt hög arbetsbelastning och liten möjlighet till återhämtning. Dock visar den ett positivt resultat gällande upplevelsen av att man har ett meningsfullt arbete och bra arbetskamrater. Upprättande av handlingsplaner är ett pågående arbete under januari och februari.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Utifrån 2018 års utvärdering av det systematiska arbetsmiljöarbetet kan förvaltningen se att vissa delar fungerar bra och andra delar kan förbättras och förtydligas framåt. Den skriftliga arbetsmiljöfördelningen påverkas av att nya chefer inte genomgått den centrala arbetsmiljöutbildningen, vilken förvaltningen har beslutat ska vara genomgången innan arbetsmiljöfördelningen undertecknas. Rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet kan ytterligare förstärkas och bli mer lättillgängligt. Under hösten 2018 har förvaltningen arbetat med att tydliggöra vilka arbetsmiljöföreskrifter som gäller för verksamheten och det är en åtgärd för att göra arbetsmiljöarbetet mer lättillgängligt.

Sjukfrånvaro¹

Sjukfrånvaron har minskat från 8,16 % år 2017 till 7,40 % år 2018. Den trend som tidigare kunnat utläsas om att sjukfrånvaron ökar med åldern ser dock ut att fortsätta även under 2018. Kvinnor har en fortsatt högre sjukfrånvaro jämfört med männen på förvaltningen. Inom förskolan återfinns det största sjuktalet, som har ökat under 2018. Delvis beror sjuktalen på verksamheten i sig då förkylningar och influensor påverkar arbetstagarna under året. Förvaltningen kan dock utläsa att hög arbetsbelastning och svårigheter i vikarieanskaffning påverkar sjuktalen negativt. Under flera år har förvaltningen särskilt följt sjuktalen inom förskolan och detta arbete kommer att fortsätta framåt både genom insatser men också i förvaltningens skyddskommitté.

För att förebygga sjukdom har förvaltningen fortsatt att ge stöd till chefer i rehabiliteringsprocessen genom så kallade "rehab-ronder".

Projektet "Aktiv återhämtning" har avslutats och utvärdering har genomförts tillsammans med deltagarna och ansvarig chef samt HR. Insatsen var riktad till medarbetare som var på väg in i en utmattning. Dessa medarbetare har varit mycket positiva till insatsen och har haft nytta av verktygen i sitt arbete.

Samverkan mellan kommunen, vårdcentralerna i Alingsås samt Försäkringskassan har inletts under året. Förskolecheferna på förvaltningen deltar och kommer så göra även under 2019. Samverkan ska möjliggöra ett närmare samarbete mellan parterna i respektive ärende och därmed skapa goda förutsättningar för individen att återgå i ordinarie arbete samt förebyggande åtgärd.

Tabell, sjukfrånvaro i %

	2018	2017	Differens 2018-2017
1-14 dagar	2,83 %	2,84 %	-0,01
1-59 dagar	3,77 %	3,97 %	-0,20
> 60 dagar	3,62 %	4,30 %	-0,68
<29 år	7,09 %	6,56 %	0,53
30-39 år	6,51 %	7,20 %	-0,69
40-49 år	6,92 %	8,38 %	-1,46
50-55 år	7,33 %	7,64 %	-0,31
> 56 år	8,69 %	9,53 %	-0,84
Kvinnor	7,64 %	8,51 %	-0,87
Män	6,12 %	6,41 %	-0,29

¹ Redovisningen omfattar månadsavlönad personal.

Arbets skador och tillbud

Antalet anmälda tillbud har minskat något jämfört med föregående år. Flest anmälda tillbud återfinns inom kategorin "Annat tillbud". Efter genomgång kan konstateras att diverse händelser, så som buller, inomhustemperatur, ventilation, skada av person, ligger rapporterade under denna kategori. Några av dessa skulle kunna kategoriseras på annat sätt. En stor del rapporterar om bristen på vikarier under året. Kategorin "Skadad av person" är den näst mest förekommande kategorin gällande tillbud.

Inrapporterade arbets skador har minskat något under 2018 jämfört med 2017. 61 av 82 inrapporterade arbets skador har inte lett till frånvaro. Flest arbets skador, 24 stycken, har rapporterats in under kategorin "Skadad av person".

Generellt svar på genomförda åtgärder är problematiskt eftersom varje rapportering hanteras utifrån det särskilda fallet. I vissa fall har skolledare exempelvis tillfört mer resurser, sett över schema för rastvakt, haft samtal med berörd, erbjudit utbildning med mera. Förvaltningen behöver arbeta vidare med att samtlig dokumentation ska återges i systemet.

Tabell, antal anmälda tillbud och arbets skador

Typ	2017	2018	Differens 2017-2018
Tillbud	279	247	32
Arbets skador	89	82	7